

Biuletyn Główny

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 17.

Lipiec 1928.

Nr. 7.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. — VI. Praca. — VII. Apropowizacja mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) Według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 wyżej	
poniżej 20	2	1	—	—	—	—	—	3
20—24	6	15	8	2	1	—	—	32
25—29	3	19	16	7	—	—	—	45
30—39	1	6	11	5	—	—	—	23
40—49	—	1	5	2	1	—	—	9
50—59	—	—	—	1	1	—	—	2
60 i wyżej	—	—	—	—	1	2	—	3
Ogółem kobiet	12	42	40	17	4	2	—	117

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. lat 29, z kob. lat 32.

b) Według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	100	1	—	101
wdowcy . . .	12	2	—	14
rozwiedz. . .	2	—	—	2
Ogółem kobiet	114	3	—	117

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. wolny z kobietą wolną.

c) Według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	109	1	1	—	111
ewangelickiego	1	3	—	—	4
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	1	—	—	1	2
Ogółem kobiet	111	4	1	1	117

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. kat. z kob. kat.

d) Według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej	111	1	—	112
niemieckiej	1	3	—	4
Innej	1	—	—	1
Ogółem kobiet	113	4	—	117

W tem związków zamiejscowych 1, i to m. nar. polskiej z kob. narodow. polskiej.

2. Urodzenia.

a) Według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone					martwe			Ogółem
	ślubne	nieślubne	ogółem	z tych urodzone		ślubne	nieślubne	ogółem	
				w zakładach	jako bliźnięta i t. d.				
1. Miejscowe.									
m.	179	27	206	43	3	3	2	5	211
ż.	201	25	226	47	1	5	3	8	234
ogółem	380	52	432	90	4	8	5	13	445
2. Zamiejscowe.									
m.	14	8	22	19	—	3	—	3	25
ż.	18	11	29	23	2	1	—	1	30
ogółem	32	19	51	42	2	4	—	4	55
3. Wszystkie urodzenia.									
m.	193	35	228	62	3	6	2	8	236
ż.	219	36	255	70	3	6	3	9	264
Ogółem	412	71	483	132	6	12	5	17	500

Zgłoszeń spóźnionych: 27 (26 z czerwca 1928 roku, 1 z maja 1928 r.) (w tem: 25 miejskowe i 2 zamiejskowe)

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Zawód ojca wzgl. matki	miejsc.	zamiejsc.	ogółem
A. Ślubni według zawodu ojca			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	20	14	34
2. Urzędnicy prywatni	62	3	65
3. Rzemieślnicy (czeladź)	125	5	130
4. Robotnicy i p.	104	5	109
5. Zawody umysłowe wolne	3	—	3
6. Urzędnicy publiczni	64	5	69
7. Inne zawody	—	—	—
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	—	2
Ogółem	380	32	412
B. Nieślubni według zajęcia matki			
a) Robotnice	12	4	16
b) Służące	12	11	23
c) Krawczki i p.	10	1	11
d) Pracownicy handlowe i biurowe	7	—	7
e) Zawody wolne	—	—	—
f) Inne zawody	2	—	2
g) Bez zawodu i nieznanego zawodu	9	3	12
Ogółem	52	19	71

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	ogółem	
1. Miejskowe						
katol. . .	367	2	—	—	369	49
ewang. . .	4	5	—	—	9	3
mojż. . .	—	—	1	—	1	—
Inne i nieznan.	—	—	—	1	1	—
Ogółem	371	7	1	1	380	52
2. Wszystkie urodz.						
katol. . .	397	2	—	—	399	66
ewang. . .	4	6	—	—	10	5
mojż. . .	—	—	1	—	1	—
Inne i nieznan.	—	—	—	2	2	—
Ogółem	401	8	1	2	412	71

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców	Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Ogółem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych	
	ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			13
1. Miejskowe																	
pol.	pol.	123	82	61	55	16	18	8	5	2	—	1	1	—	—	372	51
pol.	niem.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	1	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1
inne i nieznan.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem		124	86	63	56	16	18	8	5	2	—	1	1	—	—	380	52
2. Wszystkie urodz.																	
pol.	pol.	129	90	67	61	19	18	9	5	2	—	2	1	—	—	403	68
pol.	niem.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	3
inne i nieznan.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem		130	95	69	62	19	18	9	5	2	—	2	1	—	—	412	71

3. Zgony.

a) Według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	1. Miejscowe									2. Wszystkie zgony								
	Ogółem			W tem dzieci						Ogółem			W tem dzieci					
	m.	ż.	ra- zem	w 1. r. życia				w 2-5 roku		m.	ż.	ra- zem	w 1. r. życia				w 2-5 roku	
				śl.	nie- śl.	śl.	nie- śl.	m.	ż.				śl.	nie- śl.	śl.	nie- śl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	13	11	24	8	5	9	1	—	1	14	13	27	8	6	10	1	—	2
2. Uwiąd starczy . . .	8	8	16	—	—	—	—	—	—	8	9	17	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	—	3	3	—	—	—	—	—	2	—	3	3	—	—	—	—	—	2
4. Ospa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławlec i błonica . . .	1	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	1	—
7. Krztusiec . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Dur brzuszny . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	10	16	26	—	—	—	1	—	2	13	20	33	—	1	—	1	—	2
13. Gruźlica innych organów . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	13	12	25	2	5	5	2	2	2	15	13	28	2	6	6	2	2	2
15. Grypa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	2	2	4	—	1	—	1	—	—	2	3	5	—	1	—	1	—	—
18. Cukrzyca . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow. . .	3	4	7	1	—	1	1	1	—	3	4	7	1	—	1	1	1	—
21. Udar, porażenie serca . . .	6	4	10	—	—	—	—	—	—	7	5	12	—	—	—	—	—	1
22. Inne choroby serca i na- czyń krwionośnych . . .	6	10	16	—	1	—	—	—	—	6	11	17	—	1	1	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	4	6	10	1	—	1	1	1	—	8	7	15	1	—	1	1	2	—
24. Inne choroby ustroju ner- wowego . . .	7	6	13	4	—	4	—	—	—	8	6	14	5	—	4	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, niezbyt kiszki żołądka . . .	11	15	26	4	7	8	4	—	—	11	16	27	4	7	8	5	—	—
26. Choroby żołądka . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	3	1	4	—	—	—	—	1	1	4	1	5	—	—	—	—	1	1
31. Choroby org. płciowych . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	6	11	17	—	—	—	—	—	—	9	15	24	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	3	2	5	—	—	1	1	1	—	8	5	13	—	2	1	1	1	—
34. Śmierć przypadkowa . . .	7	1	8	—	—	—	—	—	—	12	1	13	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	1	1	2	—	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	1	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	1	1	2	—	1	—	—	—	—	1	2	3	—	1	—	—	—	—
Ogółem	108	120	228	21	21	29	13	7	8	137	142	279	22	25	32	14	8	10

Zgłoszeń spóźnionych: 11 (8 z czerwca 1928 r., 1 z maja 1928 r., 1 z stycznia 1928., 1 z kwietnia 1923 r.)

Zgłoszeń spóźnionych: 12 (9 z czerwca 1928 r., 1 z maja 1928 r., 1 z stycznia 1928 r., 1 z kwietnia 1923 r.)

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	miejsc.	zamiejsc.	Ogółem
a. Robotnice	5	1	6
b. Służące	14	3	17
c. Krawczki i p.	5	—	5
d. Pracownice handlowe i biurowe	3	—	3
e. Zawody wolne	—	—	—
f. Inne zawody	—	—	—
g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	7	1	8
Ogółem	34	5	39

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	row.	rozwiędz.	stanu nie- znanego	Ogółem
1. Miejscowe						
mężczyźni	16	33	8	—	—	57
kobiety	17	24	25	—	—	66
Ogółem	33	57	33	—	—	123
2. Wszystkie zgony						
mężczyźni	27	45	8	—	—	80
kobiety	23	32	26	—	—	81
Ogółem	50	77	34	—	—	161

d) Według narodowości

- zmarło miejscowych: 216 Polaków, 9 Niemców, 3 innych i nieznanego nar.
- Zmarło wogóle: 258 Polaków, 17 Niemców, 4 innych i nieznanego nar.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	1. Miejscowe											2. Wszystkie zgony														
	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem		
	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody		Bez zawodu i niez. zaw.	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieślnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni		Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.
Do 5	97	—	—	2	—	10	26	42	1	11	—	9	99	107	1	1	2	2	11	28	48	1	11	—	10	111
6—10	4	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	4	5	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	2	5
11—15	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
16—20	9	1	—	—	—	1	5	—	—	1	—	3	10	11	1	—	—	—	1	6	1	—	1	—	3	12
21—30	19	—	—	—	—	3	2	4	—	1	—	9	19	29	2	—	—	—	4	3	6	—	5	—	13	31
31—40	11	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	5	11	18	1	—	1	3	1	4	2	—	1	—	9	20
41—50	8	1	1	—	1	1	1	1	—	1	—	6	10	13	3	1	—	5	1	1	2	—	1	—	7	17
51—60	12	2	—	—	1	—	1	1	—	2	—	9	14	14	3	—	—	2	—	2	2	—	2	—	9	14
61—70	21	—	2	—	—	1	2	5	—	2	—	13	23	23	—	2	—	—	1	2	6	—	2	—	14	25
Ponad 70	30	4	2	—	6	1	2	4	—	1	—	22	36	32	5	2	—	6	1	2	4	—	2	—	24	39
?	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ogółem	212	8	5	3	8	18	44	59	1	19	—	79	228	253	16	6	4	19	21	49	71	1	26	—	92	279

Przyrost naturalny ogólny 204, miejscowy 204. W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 2,14 — zgonów 1,13 — małżeństw 0,57 — przyrostu napływowego -1,32 — ogólnego przyrostu ludności miejscowej -0,31.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie		m.	k.
				m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przyptyw .	607	555	1162	35	28	38	65	534	462
Odptyw .	740	689	1429	55	24	55	121	630	544
Różnica	-113	-134	-267	-20	+4	-17	-56	-96	-82

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż	Niewiadomo
Przyptyw . .	867	71	137	34	38	—	15
Odptyw . .	873	163	240	73	52	3	25
Różnica	-6	-92	-103	-39	-14	-3	-10

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyptyw . .	1096	32	45	3	19	3	2	—	1162
Odptyw . .	1349	44	65	5	8	1	7	2	1429
Różnica	-253	-12	-20	-2	+11	+2	-5	-2	-267

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przyptyw	Odptyw	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	7	11	- 4
2. Urzędnicy prywatni	87	110	- 23
3. Rzemieślnicy (czeladź)	196	209	- 13
4. Robotnicy i p.	146	56	+ 90
5. Zawody umysłowe wolne	13	16	- 3
6. Urzędnicy publiczni	35	38	- 3
7. Wojskowi	5	6	- 1
8. Inne zawody	2	3	- 1
9. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	116	291	-175
Ogółem	607	740	-133
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	16	21	- 5
2. Służące	218	255	- 37
3. Urzędniczki prywatne	44	33	+ 11
4. Zawody umysłowe wolne	9	6	+ 3
5. Urzędniczki publiczne	14	14	—
6. Inne zawody	62	68	- 6
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	192	292	-100
Ogółem	555	689	-134

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania.

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta.

Przeprowadzono się	na lub do													
	Prawy brzeg Warty	Centrum	Wilda	Jeźyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębiec	Winiary	Naramowice dom.	Ogółem
Z prawego brzegu Warty	17	30	15	10	5	—	1	—	—	—	6	4	1	89
z Centrum	50	675	115	124	89	10	0	1	3	3	8	8	—	1096
z Wildy	3	95	151	32	17	3	1	—	—	—	7	7	—	316
z Jeźyc i Sołacza	9	153	33	195	51	5	2	—	—	4	7	10	—	474
z św. Łazarza	7	59	38	79	83	13	6	—	—	—	6	5	—	296
z Górczyna	2	5	3	13	—	7	3	—	—	—	54	—	—	87
z Głównej	3	10	1	—	—	—	4	—	—	—	5	—	—	23
z Komandorji	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
z Rataj	4	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
z Starołęki Małej	—	1	1	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	11
z Dębca	1	3	8	7	—	6	—	—	—	—	—	—	—	25
z Winiar	—	4	3	7	2	2	—	—	—	—	—	—	—	18
z Naramowic dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	97	1046	369	468	256	46	27	1	3	7	93	34	1	2448

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem
Ogółem	2448
Płeć: mężczyzn	1171
kobiet	1277
Razem	2448
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzn	191
„ „ kobiet	13
Członkowie rodziny: mężczyzn	135
kobiet	334
Samotni: mężczyzn	845
kobiet	930

3. Zajęcie przeprowadzających się.

	Ogółem
I. Mężczyźni.	
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	29
2. Urzędnicy prywatni	177
3. Rzemieślnicy (czeladź)	418
4. Robotnicy i p.	153
5. Zawody umysłowe wolne	11
6. Urzędnicy publiczni	74
7. Wojskowi	18
8. Inne zawody	13
9. Bez zawodu i niezn. zawodu	278
Ogółem	1171
II. Kobiety.	
1. Robotnice i p.	100
2. Służące	480
3. Urzędniczki prywatne	89
4. Zawody umysłowe wolne	2
5. Urzędniczki publiczne	10
6. Inne zawody	141
7. Bez zawodu i niezn. zawodu	455
Ogółem	1277

III. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.											Ogółem	
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej		Nie po- dano
16	17	6	11	37	183	64	43	34	21	10	16	458

W tem przypadków: chorób zakaźnych 15, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 114, chorób płucnych 19, reumatyzmu 8, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń położowych 2, chorób serca —, uwiadu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 30, świerzby —, chorób skórnych 29, chorób chirurgicznych 171, chorób zewnętrznych —, chorób pciowych 48, do obserwacji 18, do opieki 4, zatrucia —.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- pływ w miesiącu	Od- pływ	+	-	W końcu miesiąca	W odpywie jest zmarłych
Przytuł. dla starc. Grobla 26	130	6	3	+ 3		133	2
Szpital miejski:							
I. St. chorób zewn.	111	183	181	+ 2		113	9
II. St. chorób wewn.	149	131	136	- 5		144	14
III. St. chorób wener. i skórnych	87	85	87	- 2		85	—
IV. St. dziecięca	45	22	37	- 15		30	25
V. St. dla umysłowo chorych	21	37	38	- 1		20	2
razem	413	458	479	- 21		392	50
Szpital djakonisek	212	224	222	+ 2		214	18
żydowski	8	14	18	- 4		4	—
SS. Miłosierdzia	178	208	213	- 5		173	12
Zakład św. Józefa	136	150	136	+ 14		150	6
Sanatorium SS. Elżbietanek	58	104	104	—		58	2

3. Miejski Zakład Dezynfekcyjny.

Dezynfekcyj dokonano w zakładzie 4, poza zakładem 81 azem 85. Dezynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	1 razy	Dur brzuszny	3 razy
Płonica	37	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	23
Błonica i dławiec	10	Czerwonka	6
Gorączka położowa	—	Inne choroby	1
Dezynfekcji rzeczy	—	Robactwo	4
		Świerzb	—

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. 1. brz. Warty	II. Stare Miasto p. p. brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Ogółem
Błonica i dławiec	5	—	3	1	4	—	—	13
Płonica	16	3	10	10	4	1	1 ¹⁾	45
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny	1	—	—	1	—	—	1 ²⁾	3
Dur płamisty	—	—	—	—	—	—	—	—
Febra położowa	—	—	—	—	—	—	1 ³⁾	1
Jaglica	3	1	6	3	—	—	1 ⁴⁾	14
Gruźl. płuc	17	—	5	8	12	—	—	42
Czerwonka	—	4	4	3	—	—	—	11
Inne choroby	—	1	—	—	—	1	—	2
Ogółem	42	9	28	26	20	2	4	131

Uwaga: ¹⁾ Winiary, ²⁾ Starołąka Mała, ³⁾ Starołąka Mała ⁴⁾ Winiary.

IV. Nieruchomości: stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy				
	ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski
45	—	39	6	—	43	2	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 3 z rąk polskich 42.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych	Innych	mieszka- niowych	Innych	innych budynków				mieszkan ublokacji miesz- kantów. ogółem	lokal handlow. i przemysłow.	
24	11	—	3	2	8	18	3	45	103	285	4

Wniosków budowlanych wpłynęło 99, zezwoleń udzielono 70.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	11	80	33	5	4	7	140	6
Ubyło	2	34	1	—	—	—	37	2
Różnica	+ 9	+ 46	+ 32	+ 5	+ 4	+ 7	+ 103	+ 4

V. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość depozentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	57 459	8 644 160,27
Przyływ	556	1 437 053,19*)
Odływ	72	604 326,14
Stan w końcu miesiąca	57 943	9 476 887,32

*) W tem procent od 1. 4. 1927 — 31. 3. 1928 w wysokości 386 961,77.

2. Lombard Miejski.

	Liczba zastawów	Suma pożyczek zł	Przeciętna pożyczka zł
Zasób na początku miesiąca . .	6817	349877	51,32
W ciągu miesiąca } złożone	1977	99166	50,16
} wykupione	1740	78570	45,15
Sprzedane publicznie	—	—	—
W końcu miesiąca	7054	370473	52,52

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przyływ	Odływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	4027	82	40	+ 42	4069	11
2. Dzieci w miejskiej opiece:						
a) w 1 roku życia	360	79	85	- 6	354	9
b) od 1—2 r „	327	28	31	- 3	324	—

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych Łazienna 2, osobom 3858 w tem 1896 mężczyzn, 1079 kobiet, 883 dzieci.

VI. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorie robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgia gr	Przem. budowlany gr	Rob. miejscy	
				fabr. gr	Inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	70	70	125-140	103	101
„ 2—4 „ „ „	83	83	.	113	111
„ 2—4 „ żonaci	97	97	.	134	130
„ ponad 4 „ po wyucz.	97	97	.	134	130
Robotnicy przyuczeni	72	72	140 ¹⁾	103	103
Robotnicy 16—18 lat	34	34	.	.	.
„ 18—21 „	57	57	50-60	69	69
„ ponad 21 lat samotni	68	68	70-80	98	98
„ ponad 21 lat żonaci	70	70	.	98	98
Robotnice 16—18 lat	30	30	.	.	.
„ 18—21 lat	40	40	.	49	49
„ ponad 21 lat	45	45	.	62	62

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorii płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej.

¹⁾ robotnik zawodowy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozostaje miejsc pracowników	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.			
Przem. Metalowy	227	—	227	230	—	230	179	—	179	35,34	13	17
Budowlany	106	—	106	91	—	91	75	—	75	1,6	30	10
Drzewny	113	—	113	100	—	100	89	—	89	21,-	3	11
Skórny	21	—	21	42	—	42	18	—	18	2,14	1	10
Papier druk.	—	—	—	8	—	8	—	—	—	-,5	—	3
Spożywczy	11	—	11	27	—	27	11	—	11	-,6	—	10
Konfekcyjny	4	6	10	7	8	15	3	6	9	1,-	—	6
Inny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	329	54	383	472	105	577	317	54	371	12,49	—	157
Służ. domowa	28	68	96	33	67	100	25	67	92	3,2	1	6
„ folwarcza	172	85	257	168	85	253	168	85	253	—	4	—
„ sezonowa	3	73	76	—	68	68	—	68	68	8,-	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	3	—	3	—	—	—	-,1	—	2
Biuraliści	7	4	11	68	77	145	7	3	10	1,29	—	106
Subjekci handl.	1	—	1	171	39	210	1	—	1	-,27	—	182
Inni umysłowi	1	—	1	53	3	56	1	—	1	-,11	—	44
Prak. term.	5	—	5	9	—	9	4	—	4	1,1	—	4
Inni	28	—	28	48	—	48	26	—	26	2,3	—	19
Ogółem	1056	290	1346	1530	452	1982	924	283	1207	87,188	52	587
w tem z poprzedniego miesiąca	14	—	14	552	165	717	—	—	—	—	—	—

U w a g a: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

VII. Apropowizacja mięsna.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

1) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	kon	Ogółem
spędzono	292	451	2386	16143	3741	2588	—	1431	—	27032
ubito	92	266	479	8568	4312	2456	9	16	22	16220

2) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	213	408	1418	8334	2034	2178	—	—	14585
drogą kołową	79	43	968	7809	1707	410	—	1431	12447
Wysłano									
koleją żelazną	178	134	1495	9115	1	68	—	—	10995
drogą kołową	22	67	433	206	7	190	—	1427	2352
do rzeźni	92	250	458	6822	3733	2330	—	—	13685

3) Ruch na torze łącznikowym.

Nadeszło	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach	
											1	2
	213	420	1430	9461	2334	2218	—	—	—	16076	501	1

Wysłano 6 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	75	70	66	65	z przem. 65%
2. „ pszen.	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
3. Mąka pszen.	„	90	90	90	90	
4. „ żytnia	„	80	80	80	76	
5. Kasza jęcz..	„	86	86	86	86	
6. Groch polny	„	80	80	80	80	
7. Fasola . . .	„	80	80	80	80	
8. Cukier . . .	„	1,44	1,41	1,41	1,44	
9. Mleko niezab.	1 l.	38	38	40	40	
10. Jaja	1 szt.	17	17	17	17	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,20	1,20	1,20	1,20	stare 14
12. Mięso woł. z k.	„	3,20	3,20	3,40	3,40	
13. Cielęcina z k.	„	2,80	2,80	2,80	2,80	
14. Wieprz. brz.	„	3,00	3,00	3,00	3,00	
15. Stonina św.	„	3,20	3,20	3,20	3,20	
16. Olej rzepak.	1 l.	3,00	3,00	3,00	3,00	
17. Masło niesol.	1 kg.	6,80	6,80	7,20	7,20	
18. Smalec wp.	„	4,60	4,60	4,60	4,60	
19. Ziemniaki . .	„	14	14	25	25	
20. Sól biała . .	„	34	34	34	34	
21. Kapusta kw.	„	50	50	50	50	
22. Marchew . .	„	80	8	80	80	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12,00	12,00	12,00	12,00	
24. Kawa zboż. w p.	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kam.	50 kg.	3,20	3,20	3,20	3,20	
26. Nafta	1 l.	60	60	60	60	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2,50	2,50	2,50	2,50	
28. Gaz	1 kbm.	30	30	30	30	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	60	60	60	60	
30. Przejazd tramwajem .	—	20	20	20	20	
31. Nr. gazety . .	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	80-150	80-150	80-150	80-150	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	22,00	22,00	22,00	22,00	
35. Cebula . . .	1 kg.	1,20	1,20	80	80	
36. Gęś	„	nie notowano				
37. Karpie . . .	„	nie notowano				

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg. przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszemica*)	51,00 zł	Len	nie notowano
Żyto*)	39,00 „	Konopie	nie notowano
Jęczmień*)	35,05 „	Świnie	140,00-216,00 zł
Owies*)	44,75 „	Woły	180,00-184,00 „
Proso	nie notowano	Cielęta	120,00-150,00 „
Tatarka	nie notowano	Owce	110,00-158,00 „
Wełna krajowa	nie notowano	Kozy	nie notowano

*) Najwyższe ceny giełdowe orientacyjne.

3. Wskaźniki drożyzniane.

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

		1913	1928 VI.	1928 VII.	VI—VII.
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	58,73	58,50	- 0,23
	wskaźnik	100	191	191	- 0,39%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	41,13	41,43	+ 0,30
	wskaźnik	100	209.	210	+ 0,72%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	4,67	4,63	- 0,04
	wskaźnik	100	217	215	- 0,84%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	24,57	24,47	- 0,10
	wskaźnik	100	197	196	- 0,41%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	3,68	3,75	+ 0,07
	wskaźnik	100	206	211	+ 1,77 %
wtem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	1,65	1,67	+ 0,02
potrzeby kulturalne,	zł	0,31	0,49	0,54	+ 0,05
odzież	zł	0,33	1,54	1,54	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	63,70	65,90	+ 0,20
	wskaźnik	100	204	205	+ 0,30%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	8,35	8,38	+ 0,03
	wskaźnik	100	213	214	+ 0,31%
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	47,75	39,00	- 8,75
	wskaźnik	100	249	203	- 18,32%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	8,90	8,90	—
	wskaźnik	100	172	172	—
6. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	46,92	46,92	—
	wskaźnik	100	205	205	—

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	VII. 1928	norm.	Odczylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza)	12	34,93	9	7,93	19,91	18,96	+ 0,5
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk.	15	61,6	29	43,6	54,4	52,9	+ 1,5
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	16 6 i 17	18,2 96%	8 31	7,9 41%	11,7 71%	10,9 69%	+ 0,8 + 2%
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	5,5	5,6	- 0,1
5. Opady (mm)	6	13,4	—	—	39,9	70,0	- 30,1
6. Czas trwania słonecznienia (godziny)	—	—	—	—	288,0	256,4	+ 31,6

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
4	1	1	7	4	26	29	13	8 razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 6, z wichrem 2, z opadem 10, z burzą 4, z gradem —, z krupami —, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 2, dni z upalem 13.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. : —;	2. : 0,34;	3. : 0,28;	4. : —;	5. : 0,22;
6. : 0,18;	7. : 0,18;	8. : —;	9. : 0,17;	10. : 0,15;
11. : —;	12. : 0,10;	13. : 0,12;	14. : 0,08;	15. : —;
16. : —;	17. : 0,02;	18. : —;	19. : 0,00;	20. : —;
21. : 0,00;	22. : —;	23. : —;	24. : 0,00;	25. : —;
26. : 0,00;	27. : —;	28. : 0,00;	29. : —;	30. : —;
31. : 0,00;				

3. Działalność straży pożarnej.

Il o ś ć	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Stare Miasto p. pr. brz. Warty	III. Wilda	IV. Jeżyce i Sołacz	V. Św. Łazarz i Górczyn	VI. Główna	VII. Inne dzieln. nowe	Razem
Pożarów wielkich .	—	—	—	1	—	—	—	1
średnich .	1	—	—	—	—	—	—	1
małych . .	9	1	—	2	2	—	—	14
razem	10	1	—	3	2	—	—	16
Pomoc dor.	23	2	2	5	4	1	1 ¹⁾	38
Alarmów ogółem								54

¹⁾ Dęblec.

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	9	2	11
Przyływ w miesiącu	261	272	533
Razem	270	274	544
Odływ	260	266	526
Stan w końcu miesiąca	10	8	11
W odpływie jest zmarłych	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4 929
z tych a) w hotelach	4 404
b) u innych	525
W tem z zagranicy	625

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m ³	gaz wodny m ³	dwugazu m ³	ogólna suma m ³	na miasto m ³
2 838	67,5	1 146 000	126 270	222 550	1 491 820	1 492 020

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 362 400	1 788 688	1,32

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m ³
Śródmieście	194 285
Jeżyce	63 757
Św. Łazarz	66 659
Wilda	70 761
Sołacz	2 704
Dęblec	1 116
Rataje	2 189
Starołęka	1 761
Główna	2 883
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	85 088
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	45 444
Ogółem	536 647

9. Przeladownia Miejska.

Ruch kolejowy	Ruch żegludowy
Przywóz wagon. 614	Przywóz: 12 berlinek o poj. 2 310 ton zboża
	5 „ „ „ 1 859 „ ryżu
	5 „ „ „ 890,5 „ kamieni
	1 „ „ „ 191,5 „ ospy
Wywóz wagon. 455	Wywóz: 22 „ „ „ 4 919,5 „ węgla
	1 „ „ „ 62 „ drzewa
Ogółem 1099	

